

European
Commission

ЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНСКИ ПАНЕЛИ

ЗА НОВ
ЕВРОПЕЙСКИ
БЮДЖЕТ,
СЪОБРАЗЕН
С НАШИТЕ
АМБИЦИИ

Информационен
Пакет

Относно този **Пакет**

Добре дошли на Европейския граждански панел за нов бюджет на ЕС, съобразен с нашите амбиции. Благодарим Ви, че се съгласихте да участвате в тази процедура. Надяваме се, че той ще бъде обогатяващ, интересен и приятен за Вас! Приемайки поканата на Европейската комисия, Вие се съгласихте да се впуснете в едно много специално пътуване. Преди Вас 1650 европейски граждани се съгласиха да се присъединят към това демократично приключение: Европейските граждански панели. От 2021 г. насам те даваха съвети на Европейската комисия по няколко теми. Сега е Ваш ред!

Вие сте един от 150-те участници, избрани на случаен принцип граждани от всичките 27 държави — членки на Европейския съюз (ЕС), отразяващи многообразието на ЕС. През следващите месеци Ви каним да участвате в дискусии по новия дългосрочен бюджет на ЕС, който ще се прилага от 2028 г., и да формулирате препоръки за използването му по най-добрия възможен начин. Вие и Вашите колеги от Панела ще имате време да вземате решения, да споделяте идеи и въпроси и накрая да представите препоръките си на Европейската комисия.

Ще направим всичко възможно, за да сме сигурни, че ще изпитате удоволствие от работата. Този „Информационен комплект“ ще Ви напътства по време на процедурата. Той е структуриран в четири раздела:

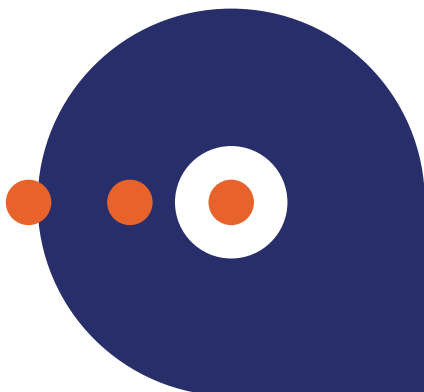
1. **ПРОЦЕДУРА: КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ГРАЖДАНСКИТЕ ПАНЕЛИ?** 4
2. **КОМПЕТЕНЦИЯ: ВЪРХУ КАКВО ЩЕ РАБОТЯ?** 6
3. **ТЕМА: КАКВО ТРЯБВА ДА ЗНАМ ЗА БЮДЖЕТА НА ЕС?** 8

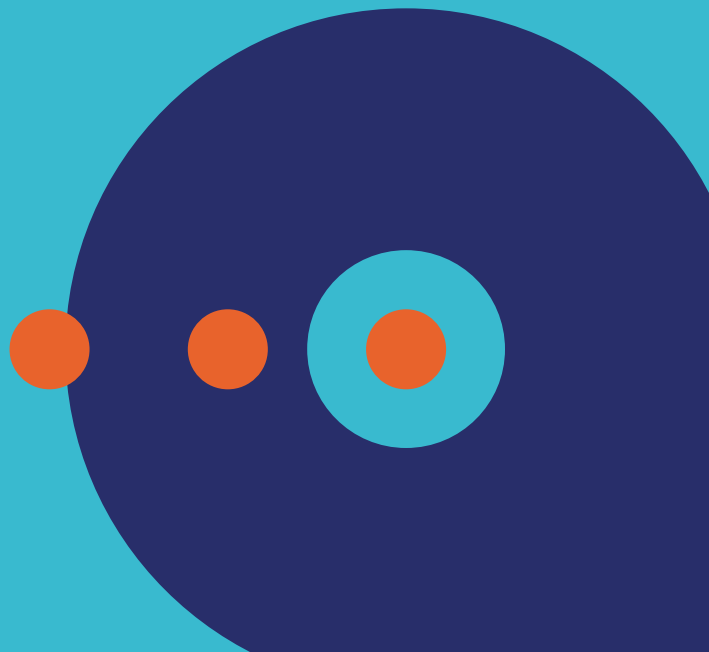
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРАКТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ:
КАКВА ПОМОЩ ЩЕ ПОЛУЧА ЗА ОРГАНИЗИРАНЕТО И ЗАПЛАЩАНЕТО НА РАЗХОДИТЕ МИ ЗА ПЪТУВАНЕ И НАСТАНЯВАНЕ?

ХОРАТА, КОИТО СТОЯТ ЗАД СЪБИТИЕТО:
КОЙ ОРГАНИЗИРА ТОЗИ ПАНЕЛ?

Европейският граждански панел за следващия бюджет на ЕС се организира от Европейската комисия. Европейската комисия е изпълнителният орган на ЕС, който отговаря за изготвянето на предложения за законодателни актове, прилагането на политики и управлението на ежедневните дейности на ЕС. Тя следи за правилното прилагане на законите на ЕС във всички държави членки, представлява ЕС на международно равнище и осъществява контрол върху бюджета и финансите. Комисията работи за насърчаване на интересите и политиките на ЕС в областите на търговията, околната среда и конкуренцията.

Също така Комисията отговаря за предлагането на нов дългосрочен бюджет на ЕС през юли 2025 г. Комисията се ангажира с провеждането на консултации с широката общественост, за да събере мнения относно бъдещия бюджет.

1 / Процедурата:

Какво представляват Европейските граждански панели

КАКВА Е ОСНОВАТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАЖДАНСКИ ПАНЕЛИ?

В рамките на гражданските панели на Европейската комисия се събират случайно избрани участници от всичките 27 държави членки, за да обсъждат основни предстоящи закони и други инициативи на европейско равнище. Като участник в дискусиата Вие ще поемете щафетата от дългия списък на съграждани европейци — този път с акцент върху темата за нов дългосрочен бюджет на ЕС, съобразен с нашите амбиции, който ще се прилага от 2028 г. Въз основа на обсъжданията Вие ще разработите препоръки, които Европейската комисия ще вземе предвид при изготвянето на следващия дългосрочен бюджет на ЕС. Тази процедура започна наскоро. Повече информация можете да намерите тук: https://citizens.ec.europa.eu/new-european-budget_bg.

Панелите бяха създадени след Конференцията за бъдещето на Европа, която се проведе в периода 2021—2022 г. 800-те произволно избрани граждани от Панелите по време на Конференцията призоваха за подобни, по-чести възможности за бъдещо участие на гражданите в изготвянето на европейската политика. В отговор на това председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен реши, че Европейските граждански панели ще станат нещо обикновено в европейския демократичен живот, като ще включват гражданите в процедурата за изготвяне на политики.

Следващите панели бяха посветени на по-конкретни политически теми: как да се справим с [разхищението на храни](#), как да [оформим виртуалните светове](#), как да [насърчим мобилността с учебна цел](#), как да подобрим [енергийната ефективност](#) и как да [се справим с омразата в обществото](#).

КАК ЩЕ РАБОТИ ТОЗИ ЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНСКИ ПАНЕЛ?

Вие ще се присъедините към други 149 граждани, случайно избрани от всички държави членки и които представят многообразието в ЕС, като една трета от тях са на възраст под 29 години, за да се гарантира

добрия диалог между поколенията. Всички Вие заедно ще формирате Гражданския панел за нов европейски бюджет. Вие, като европейски гражданин, ще обогатите институционалния процес с цел вземането на по-добри решения. Тези решения ще се вземат от органите, които представляват 450-те милиона европейски граждани: Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета на ЕС.

В Панела, Вие и другите граждани, ще работите в **малки групи (всяка от около 12 души) и всички заедно (на пленарни сесии)**. В по-малките работни групи ще имате възможността да разгледате темата по-задълбочено. Ще обсъдите различни гледни точки и идеи и ще работите върху препоръките за това какви трябва да бъдат приоритетите на следващия дългосрочен бюджет. Освен това редовно ще се събирате на „пленарни“ сесии, за да споделяте, да слушате другите участници и експерти по време на обсъжданията, както и да предоставяте обратна информация за идеите на другите малки групи. И накрая, препоръките, по които работите, ще бъдат приети от Панела като едно цяло.

Невероятен екип от **професионални преводачи** ще направи работата Ви възможна. Едновременно с това те ще превеждат дискусията Ви на всичките 24 официални езика на Европейския съюз. Ще можете да говорите на езика, на който Ви е най-лесно.

При изпълнението на работата си ще бъдете подпомагани от **екип от фасилитатори**. Задачата на този екип е да гарантира, че всеки участник ще се чувства комфортно по време на процедурата. Той ще следи за графика и хода на всяка сесия. Това ще помогне за по-динамичната работа в групата, за да се извлече най-доброто от приноса на всеки отделен участник и на групата. Освен това той ще Ви предостави набор от инструменти за съвместна работа и колективно вземане на решения. Също така на място ще има помощници, които ще Ви помагат да се ориентирате през почивните дни, като ще Ви предоставят практическа информация.

По време на цялата процедура ще бъдете подпомагани от екип от известни експерти по темата за бюджета на ЕС. Така нареченият „Комитет за знания“ ще предоставя знания не само за различните аспекти на бюджета на ЕС, но и за това как функционира Европейският съюз. По време на дискусиите Ви той ще отговаря на Вашите въпроси, ще предоставя обратна връзка и ще дава мнения. Освен това ще имате възможност да обмените опит с други представители на гражданското общество, институциите на ЕС и академичните среди. Ще направим всичко възможно да предоставим цялата информация, от която се нуждаете, по разбираем и интерактивен начин. Не се притеснявайте, не е нужно да ставате експерт!

Служителите на Комисията, които подготвят бъдещото предложение за нов бюджет на ЕС, също ще присъстват по време на всички сесии, за да изслушат Вашите препоръки и изказвания.

Ще има и група наблюдатели, повечето от които научни изследователи, които се интересуват от проследяването на работата по процедурата на панела. Те няма да се намесват в дискусиите Ви и няма да отправят лични забележки към Вас и другите членове на панелите. Медиите също ще бъдат поканени и само с Ваше съгласие, те могат да интервюират някои от членовете на панела.

ГРАЖДАНСКИЯТ ПАНЕЛ ЗА НОВ ЕВРОПЕЙСКИ БЮДЖЕТ, СЪОБРАЗЕН С НАШИТЕ АМБИЦИИ

С останалите участници ще се срещнете на три сесии. Две от сесиите ще се проведат присъствено в Брюксел, а една ще бъде онлайн:

- **Сесия 1**
28-30 март 2025 г. (на място в Брюксел, Белгия)
- **Сесия 2**
25-27 април 2025 г.
(онлайн чрез видеоконферентна връзка)
- **Сесия 3**
16-18 май 2025 г. (на място в Брюксел, Белгия)

Молим Ви да спазвате графика на срещите и да присъствате на всяка част от програмата. Ако имате практически проблем, който трябва да бъде разрешен, можете да потърсите помощ от нашия екип за поддръжка. Ако имате здравословен проблем, моля, уведомете ни незабавно и лице на място или на рецепцията на хотела ще Ви окаже незабавна помощ.

Участието в Панела е ограничено само до лицата, които са избрани на случаен принцип. Хората, които оказват подкрепа на някои от участниците със специални нужди, няма да участват в дискусиите, но ще имат възможност да присъстват като слушатели. Те ще имат достъп и до социалните срещи.

Вечерите ще бъдете поканени на **социални събития** (четвъртък, петък, събота). Моля, присъединете се към нас и отделете време да се запознаете с другите участници, както и да споделите този рядък момент да бъдете в една зала с граждани от всичките 27 държави членки.

Ако имате някакви затруднения с начина, по който се случват нещата, или ако забележите неправомерно поведение, което е в разрез със закона, моля, свържете се с лицето, което ще бъде „отговорник по приобщаването“ по време на сесиите на Панела, или изпратете имейл между сесиите.

Панелът се допълва от [онлайн дебат](#) на Платформата за гражданско участие, която е отворена за всеки европейски гражданин, желаещ да сподели мнението си за следващия дългосрочен бюджет на ЕС. Приканваме Ви да информирате своите близки, приятели и колеги, които не са били избрани да участват в панела, за да могат да дадат своя принос.

Ако сте съгласни, ще бъдете поканени да съобщите в социалните мрежи за присъствието си в този Панел. Молим Ви само да не споделяте лична информация и приноса на други участници.

2 / Компетенцията: Върху какво ще работя?

През юли 2025 г. Комисията ще представи предложение за нов дългосрочен бюджет на ЕС, който ще се прилага от 2028 г., след което ще бъде взето решение от Европейския парламент и държавите членки в Съвета на ЕС. Това е възможност за постигане на съгласие по един силен и модерен бюджет на ЕС, съобразен с нашите амбиции.

ЕС гледа напред, а в момента се случват дълбоки промени - за нашето общество, нашата сигурност, нашата икономика и нашата планета. Целта за свободна, демократична, силна, сигурна, просперираща и конкурентоспособна Европа, очертана в [политическите насоки](#) на настоящата Комисия и в [Стратегическата програма на Европейския съвет за периода 2024–2029 г.](#), трябва да бъде постигната в един много предизвикателен геополитически контекст. Бюджетът на ЕС следва да продължи да подобрява качеството на живот и поминъка на гражданите, както и да подкрепя работните места, предприятията, студентите, земеделските производители, научните изследвания, регионите и местните общности в Европа и извън пределите ѝ. Същевременно е необходимо да се обърне внимание на неотложните приоритети като отбраната и сигурността.

И докато необходимостта от действия на ЕС нараства, бюджетът на ЕС разполага с ограничени финансови ресурси. Формирането на следващия дългосрочен бюджет на ЕС изисква споделен анализ на основните предизвикателства - широко съгласие за това „какво“ да се финансира, т.е. за нуждите от инвестиции през следващите години, и за това „как“ да се финансира. Европейската комисия иска да участва в дебат с членовете на панела относно следващия бюджет на ЕС. Ето защо от Вас и от другите членове на този Граждански панел ще бъде поискано да отговорите на следния основен въпрос:

„Кои приоритети и действия, финансирани от ЕС, носят най-голяма добавена стойност за европейците?“

Този въпрос има две основни измерения:

- За какви приоритети трябва да се изразходва бюджетът на ЕС в бъдеще?
- Какви видове дейности следва да се подкрепят от бюджета на ЕС, за да се подпомогне изпълнението на тези приоритети?

Различните подвъпроси ще Ви помогнат да се ориентирате в тази тема. Например как можем да използваме максимално всяко евро от бюджета на ЕС? Как бюджетът може да отрази различните нужди на европейците? Имате ли идеи за това как бюджетът на ЕС би могъл да има пряко и положително въздействие върху живота Ви? Как той може най-добре да се справи с общите европейски предизвикателства?

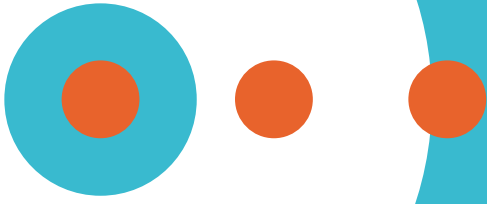
С подкрепата и прозренията на опитни фасилитатори, експерти и външни лектори Вие и Вашите съграждани ще търсите отговори на тези въпроси в три сесии:

В **СЕСИЯ 1** ще придобиете обща представа за бюджета на ЕС и за обхвата на Гражданския панел. В уводната част ще бъде обяснено естеството на бюджета на ЕС, включително неговото развитие, какво се финансира с него, откъде идват парите и как се вземат решенията. Заедно с други граждани ще разгледате общите приоритети и различните финансови нужди, които изискват подкрепа от бюджета на ЕС. Ще обсъдите визиите за общото бъдеще, ще определите основните предизвикателства, както и възможностите. Ще разсъждавате и върху това от кои принципи трябва да се ръководи следващият бюджет на ЕС.

В **СЕСИЯ 2**, която ще се проведе онлайн, ще постигнете съгласие по политическите приоритети и ще изготвите първите препоръки. Ще разработите идеи за това как най-добре да подкрепите тези общи приоритети и да се справите с установените общи предизвикателства. По-специално ще определите и обсъдите кои видове действия биха могли да имат най-голямо въздействие за подобряване на живота на гражданите в Европа.

В **СЕСИЯ 3** ще усъвършенствате идеите си. В крайна сметка тези идеи ще се превърнат в окончателни препоръки за това как да се създаде бюджет на ЕС, съобразен с нашите амбиции. Вашите резултати ще бъдат гласувани и приети на последната пленарна сесия.

РЕЗУЛТАТЪТ ОТ работата на Панела ще бъде списък с препоръки, които ще бъдат включени в бъдещата работа на Европейската комисия по бюджета на ЕС.

3 / Темата:

Какво трябва да знаем за бюджета на ЕС?

ЗАЩО СЕ НУЖДАЕМ ОТ БЮДЖЕТ НА ЕС?

Както вероятно знаете, бюджетът е план, който показва колко пари ще спечели дадено лице или организация и колко ще трябва или ще може да похарчи. Всяка държава в света има бюджет, който представлява изчисление на потенциалните ѝ приходи (колко пари изкарва) и разходи (колко пари харчи).

Бюджетът на ЕС се използва, когато е по-ефективно да се изразходват средства на равнище ЕС, отколкото на местно, регионално или национално равнище. Това е така наречената „добавена стойност“ на бюджета на ЕС. Той допълва бюджетите на държавите членки. Някои от областите, в които бюджетът на ЕС има голяма добавена стойност в сравнение с националните бюджети, са следните:

- **Първо**, той подкрепя европейските политики, в които ЕС играе важна роля, както е посочено в Договорите на Европейския съюз, които са обвързващи споразумения между държавите членки. Тези политики включват области като селското стопанство и сближаването. В селскостопанския сектор вниманието е насочено към осигуряване на продоволствена сигурност, подпомагане на поминъка на земеделските стопани и насърчаване на устойчивото селско стопанство в целия ЕС. Същевременно политиките на сближаване имат за цел да насърчат високото качество на живот във всички региони на ЕС чрез насърчаване на икономическото, социалното и териториалното единство, основано на принципа на солидарността.
- **Второ**, бюджетът на ЕС подкрепя проекти с истинско европейско измерение, като например трансграничната инфраструктура (напр. железопътната мрежа „Rail Baltica“, която свързва Естония, Латвия и Литва с останалата част на Европа) или проекти с участието на много държави (напр. съдебно сътрудничество между няколко държави членки).
- **Трето**, той позволява да се отговори на европейските предизвикателства, които са общи за всички държави членки, като например необходимостта да се засили конкурентоспособността ни, да се гарантира сигурността ни, както и да се завърши екологичният и цифровият преход.
- **Четвърто**, той помага за справяне с общите кризи и извънредните ситуации, като например пандемията от COVID-19 и последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна.
- **Пето**, той подкрепя действията на ЕС в световен мащаб, например чрез развитие на международни партньорства, сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ.

Като обединява ресурсите си, като се изправя заедно с всички държави членки срещу общите предизвикателства и като подпомага тези държави членки, техните граждани и други държави извън ЕС, бюджетът на ЕС създава добавена стойност, укрепва икономиката и геополитическото положение на Европа.

Също така трябва да се има предвид, че инвестициите се финансират не само от публичния сектор чрез националните бюджети или бюджета на ЕС, но и от средства на частния сектор (т.е. от частни спестявания в Европа и извън пределите ѝ). Публичното финансиране може да се използва за привличане на частен капитал, например чрез финансиране на част от иновативните проекти, които се считат за твърде рискови за частните дружества, или чрез намаляване на риска на частните инвестиции чрез предоставяне на гаранции.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА БЮДЖЕТЪТ НА ЕС?

Когато се говори за бюджета на ЕС, често се споменава дългосрочният план, наречен многогодишна финансова рамка (МФР). В този план се определя общият размер на наличните парични средства и се решава как те ще бъдат изразходвани в продължение на няколко години. В него също така се определят ограничения за разходите за всяка основна област, като например сигурност и отбрана или природни ресурси и околна среда. Многогодишната финансова рамка се основава на предложение на Европейската комисия, което се приема с единодушие от 27-те държави членки в Съвета, след като се получи съгласието на Европейския парламент, както е обяснено по-подробно по-долу.

Въз основа на многогодишната финансова рамка всяка година се изготвя и одобрява годишен бюджет на ЕС. В него се посочват разходите и приходите за съответната година, като се спазват общите суми, договорени в дългосрочния бюджет на ЕС.

Настоящият дългосрочен бюджет на ЕС е за периода 2021 - 2027 г. Той възлиза на 1,2 трлн. евро, което представлява приблизително 1 % от БВП на ЕС (брутен вътрешен продукт = стойността на стоките и услугите, произведени в дадена държава за определен период от време). В ЕС членуват 27 държави членки с общо население от 450 млн. души. Като се имат предвид тези цифри, годишният бюджет на ЕС всъщност е доста малък - около 160-180 млрд. евро годишно за периода 2021 - 2027 г. Той е съпоставим с националния бюджет на Дания, който обслужва 5,6 млн. души, и е с около 30 % по-малък от бюджета на Полша, който обслужва 38 млн. души.

По изключение той се допълва с около 800 млрд. евро от NextGenerationEU — временен инструмент за подпомагане на възстановяването от пандемията от COVID-19. Следователно дългосрочният бюджет на ЕС, заедно с NextGenerationEU, възлиза на около 2 трлн. евро.

NextGenerationEU е временният инструмент на ЕС за възстановяване, предназначен да подпомогне държавите членки да се възстановят от икономическите и социалните последици от пандемията от COVID-19. Той предоставя финансиране в размер на 800 млрд. евро чрез безвъзмездни средства и заеми в подкрепа на реформи и инвестиции с акцент върху екологичния и цифровия преход, икономическата устойчивост и социалното сближаване. За да финансира NextGenerationEU, Европейската комисия, от името на ЕС, взема заеми на капиталовите пазари.

КАКВО ФИНАНСИРА ЕС И КАКВО Е ПОСТИГНАЛ ДОСЕГА?

Дългосрочният бюджет на ЕС е разделен на категории разходи, например:

- **Единен пазар, иновации и цифрови технологии:**

Той подкрепя научните изследвания, помага за цифровизацията на предприятията и правителствените услуги и инвестира във физическа (като железниците), цифрова (като 5G и високоскоростен интернет) и космическа инфраструктура. Той също така повишава конкурентоспособността, например чрез финансиране на ключови технологии в областта на цифровите технологии, климата и биотехнологиите.

- **Сближаване, устойчивост и ценности:**

Той работи за намаляване на регионалните различия и за стимулиране на устойчивото развитие в ЕС. Това финансиране подпомага прехода към екологични и цифрови технологии, подпомага младежки и здравни инициативи и популяризира ценностите на ЕС. Например той помага за развитието на интелигентни градове, екологичен транспорт и проекти за свързване на отдалечени райони. Освен това той подкрепя регионите, които са най-засегнати от прехода от изкопаеми горива към чисти енергии, и предлага обучение, за да помогне на работниците да придобият нови умения. Той финансира проекти и организации за трансгранична образователна мобилност, социално приобщаване, по-добро здравеопазване, правосъдие, права на човека и културни инициативи.

- **Природни ресурси и околна среда:**

Той е насочен към повишаване на устойчивостта на секторите на селското стопанство и морския сектор на ЕС, както и към борбата с изменението на климата и осигуряване на продоволствена сигурност.

Това включва подкрепа за земеделските стопани и рибарството, инвестиции в развитието на селските райони, защита на биологичното разнообразие, опазване на горите и дивата природа и намаляване на въглеродните емисии.

- **Управление на миграцията и границите:**

Той повишава сигурността на границите и подпомага ефективното управление на миграцията. Това означава например да се инвестира в наблюдение на границите, в мерки за борба с тероризма и в проекти, които помагат за интегрирането на мигрантите, като същевременно се запазва системата за предоставяне на убежище.

- **Сигурност и отбрана:**

Той има за цел да повиши стратегическата автономност и да укрепи отбранителната промишленост на ЕС. Например чрез финансиране на съвместните военни изследвания, киберсигурността и отбранителните технологии от следващо поколение, както и на европейските спътникови навигационни системи.

- **Съседните държави и света:**

С него се финансират дейности на ЕС в чужбина за насърчаване на стабилността, развитието и хуманитарната помощ и се утвърждават ценностите на ЕС по света. Например тази подкрепа подпомага изграждането на инфраструктура, подобряването на здравеопазването и образованието в развиващите се страни и за оказване на спешна помощ в конфликтни зони или райони, засегнати от природни бедствия.

- **Европейска публична администрация:**

Също така той финансира и администрацията на ЕС, за да гарантира ефективното управление на ЕС.

Единен пазар, иновации и цифрови технологии

149,9 (+11,5 от NGEU)

Сближаване, устойчивост и ценности

429,8 (+776,5 от NGEU)

Природни ресурси и околна среда

400,3 (+18,9 от NGEU)

Управление на миграцията и границите

28,3

Сигурност и отбрана

16,4

Съседните държави и света

113,7

Европейска публична администрация

82,5

Общо 2027,9 млрд. евро

Бюджетът на ЕС има пряко и конкретно въздействие върху живота на европейските граждани, предприятия, научни изследователи, земеделски производители и местни общности. Ето няколко примера на постижения, които са станали възможни благодарение на бюджета на ЕС:

- **КЛИМАТ:** 87 млн. тона еквивалент на въглероден диоксид годишно.
- **МОБИЛНОСТ С УЧЕБНА ЦЕЛ:** от създаването на програмата „Еразъм“ през 1987 г. в нея са участвали 16 млн. души.
- **РАБОТНИ МЕСТА:** през последните години 6,8 млн. души намериха работа чрез инициативи, финансирани от Европейския социален фонд.
- **ЦИФРОВИЗАЦИЯ:** Финансирането от ЕС е в основата на европейската система за спътникова навигация „Галилео“, чиито сигнали се използват от над 2,3 милиарда устройства по света — от смартфони до аварийни сигнализиращи устройства. Благодарение на финансирането от ЕС „Галилео“ предоставя свободно достъпни спътникови данни, които позволяват определяне на местоположението, навигацията и времето.
- **ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА:** 2,5 милиона предприятия са получили финансова подкрепа от ЕС по линия на политиката на сближаване в периода 2014—2022 г.
- **НАУКА:** 35 носители на Нобелова награда са получили подкрепа от ЕС за научни изследвания в периода 1985 - 2023 г.
- **ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА:** в периода 2014 - 2020 г. към енергийната система на ЕС бяха добавени 3613 km електрически кабели за междусистемни връзки между държавите членки.
- **КУЛТУРА:** През 2024 г. пет от филмите, номинирани за „Оскар“, са били подкрепени от бюджета на ЕС.

КАК СЕ ФИНАНСИРА БЮДЖЕТЪТ НА ЕС?

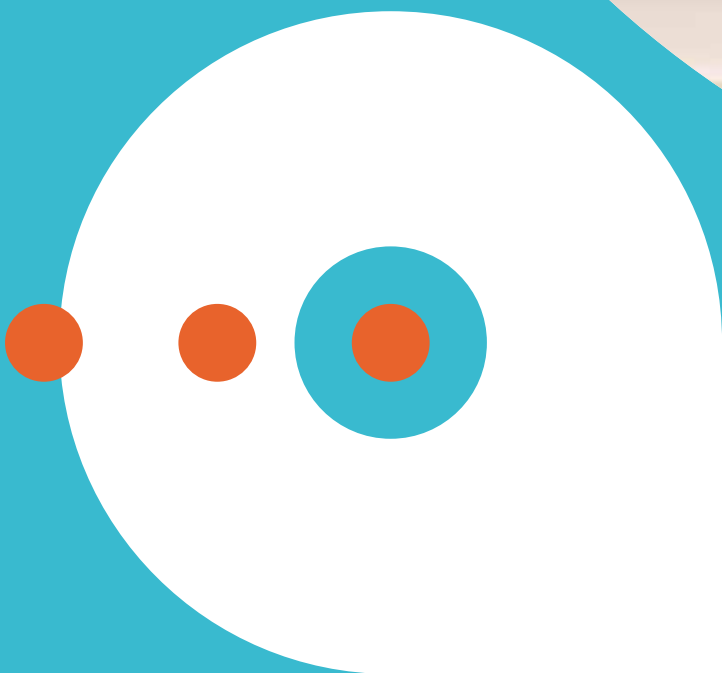
Бюджетът на ЕС за периода 2021 - 2027 г. е финансиран от следните източници, изчислени по години:

- 1. Вноски от националните бюджети (64 % за 2025 г.)** в зависимост от равнището на националния доход (БНД) на държавите членки. Те представляват най-големият източник на приходи за бюджета на ЕС и гарантират, че винаги има достатъчно приходи за покриване на всички договорени разходи и че бюджетът на ЕС винаги е балансиран.
- 2. Мита (14 % за 2025 г.),** прилагани за стоки, влизачи в ЕС от държави извън ЕС.
- 3. Вноски от националните бюджети, основани на данъка добавена стойност (ДДС) (16 % за 2025 г.)**
- 4. Отпадъци от пластмасови опаковки (5 % за 2025 г.):** Вноската от държавите членки въз основа на количеството нерезиклирани пластмасови отпадъци от опаковки във всяка държава членка.
- 5. Други приходи,** като например вноски от държави извън ЕС и глоби, наложени на предприятията за антиконкурентно поведение.

Освен това Европейската комисия е оправомощена от [Договорите на ЕС](#) да взема заеми от международните капиталови пазари от името на ЕС. От 2021 г. насам Комисията [набира средства на капиталовите пазари](#) за да финансира своя план за възстановяване след COVID, NextGenerationEU, в допълнение към заемането на средства за други приоритети, като например подкрепа за Украйна.

За да се подпомогне изплащането на заемите за безвъзмездните средства по програмата NextGenerationEU, наред с другите неща, Комисията предложи [три](#) допълнителни нови източници на приходи:

- Част от приходите от Системата на ЕС за търговия с емисии, която е общоевропейска система и определя ограничение на емисиите на парникови газове от енергоемките отрасли, като позволява на дружествата да купуват и продават квоти за емисии, за да стимулират намаляването на своите емисии.
- Механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ), който налага цена на въглеродните емисии на стоките, внасяни в ЕС, за да се гарантира, че чуждестранните производители спазват същите стандарти за климата като промишлените предприятия в ЕС; и
- Ограничена временна вноска от всяка държава членка въз основа на равнището на печалбите на дружествата.

КАК СЕ ДОГОВАРЯ И ПРИЕМА БЮДЖЕТЪТ НА ЕС?

Макар че това няма да бъде в центъра на вниманието на Панела, важно е да сте запознати с процедурата, по която се приема бюджетът на ЕС.

Дългосрочният бюджет на ЕС се договаря и приема от Европейския парламент и Съвета на ЕС въз основа на предложенията на Европейската комисия. Съветът на ЕС е съставен от представители на националните правителства на държавите членки, докато Европейският парламент се избира от европейските граждани. Процесът на вземане на решения може да се раздели на три етапа:

ЕТАП 1: ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС

Обсъжданията по дългосрочния бюджет на ЕС започват години преди неговото приемане. Комисията започва процедурата с представяне на предложения. За да изготви тези предложения, Комисията провежда широки консултации с институции, заинтересовани страни и граждани. Това е етапът, през който този Панел ще заседава: Вашите препоръки ще допринесат за изготвянето на тези предложения.

ЕТАП 2: ДОГОВАРЯНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС

Съветът на ЕС, съставен от представител на всяка държава членка, изготвя своята позиция въз основа на предложенията на Комисията. Европейският парламент също приема своята позиция по предложенията. След като всички страни са определили позициите си, започват преговори между Парламента и Съвета с цел постигане на общо споразумение.

ЕТАП 3: ПРИЕМАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС

След като бъде постигнато споразумение, дългосрочният бюджет на ЕС се приема чрез „специална законодателна процедура“. Съветът на ЕС трябва да постигне единодушно съгласие по различните елементи. След това Европейският парламент трябва да даде своето съгласие.

Ако е необходимо, дългосрочният бюджет на ЕС може да бъде преразгледан по време на неговото действие, ако възникнат безпрецедентни и неочаквани нови предизвикателства. Това се случи през февруари 2024 г., когато бюджетът на ЕС беше преразгледан, за да обхване финансирането на приоритети като подкрепата за Украйна, стратегическите технологии и миграцията.

КАК СЕ ИЗПЪЛНЯВА БЮДЖЕТЪТ НА ЕС?

Финансирането от ЕС може да се управлява пряко от Комисията (пряко управление), съвместно от Комисията и държавите членки (споделено управление) или от партньори по изпълнението, като например Европейската инвестиционна банка (непряко управление). Режимът на управление определя процедурата за финансиране на заявленията и начина на тяхното оценяване.

Въпреки че ЕС предоставя финансиране за конкретна програма или проект или участва в проект чрез предоставяне на гаранция, той не винаги участва пряко в ежедневното управление. Въпреки че държавите членки отговарят за изпълнението на по-голямата част от бюджета на ЕС, Комисията е тази, която носи крайната отговорност за неговото изпълнение.

Комисията се ангажира да защитава парите на данъкоплатците и да гарантира, че всяко евро от бюджета на ЕС се изразходва по прозрачен и правилен начин. За постигането на тази цел Комисията работи в тясно сътрудничество с органите в държавите членки и с другите институции на ЕС.

